

GLASILO KATOLIŠKE AKCIJE ZA KAMNIŠKO IN MORAVŠKO DEKANIJO

NAŠ LIST IZDAJA MISIJONIŠČE V GROBLJAH, P. DOMŽALE. — UREJUJE IN ZASTOPA IZDAJATELJA JOŽEF GODINA C. M., DOMŽALE-GROBLJE. — TISKA MISIJONSKA TISKARNA, DOMŽALE - GROBLJE. ZA TISKARNO JANKO STRNAD, DOMŽALE. — IZHAJA MESEČNO. POSAMEZNA STEVILKA STANE 1 DIN, CELOLETNA NAROČNINA 12 DIN. INSERATI PO DOGOVORU. ROKOPISI SE REDNO NE VRAČAJO.

Kraljica mučencev

Po dolgi zimi smo kar kakor padli v cvetoči majnik. Z resnicami velikonočne dobe prepojena krščanska duša se v majniku na poseben način razneži. Pri majniški Kraljici išče in najde majniku svojske nežne sreče.

Časi so pa taki, da ne gre, da bi pri majniški Kraljici iskali same čustvene nežnosti. Doba nas je postavila v položaj, ko potrebujemo pred vsem tistih nadnaravnih vrednot, ki nas napravljajo močne in odporne. Pa tudi te najdemo pri Njej. Modrec našega časa — Hammer — nas pošilja v svojem sijajnem delu »Kvišku k pravi svobodi!« k vzorom, ki so nam jih dale največje osebnosti krščanske zgodovine — k mučencem in mučenkam sv. Cerkve in k Mariji — kraljici mučencev. Marija pod križem in milijoni mučencev in mučenk naj nam vsaj nekoliko posvetijo na pot našega življenja. Saj je posebno žalostna označka naših dni, da smo povsem pozabili ceniti vrednote kakor so značajnost, verske resnice, krščanski svetovni nazor. Ne samo, da smo jih pripravljani zatajiti iz bojazni pred morebitnim samo neznatnim trpljenjem, ampak se tudi niti malo ne pomišljamo, prodati jih za skledo leče. Če bo kdo pisal zgodovino značajnosti naše dobe, bo opravičeno dal naslov tej knjigi »Zaradi ljubega kruha« in risar bo opremil naslovno stran knjige s trstjem, ki ga veter maje. Povsem smo pozabili, da človek ne živi samo od kruha.

Poglejmo naše vzore, mučence. Za svoje versko prepričanje niso trpeli samo zaničevanja, ampak so dali zanj tudi svojo kri, svoje življenje. Mati je dajala otrokom-mučencem spodbude, da niso omahnili v groznem trpljenju, žene so bodrile moške, da so vztrajali do smrti, trpljenje mož je bilo opora ženam mučenkam in trpljenje nežnih devic je spreobrnilo rablje, da so stopili v vrsto obsojenih.

Danes pa imamo vse polno naših »najboljših«, »najbolj vernih«, »najbolj zvestih«, ki mislijo, da so se povsem opravičili, če pravijo: »Saj sem se samo navidezno pokazal nezvestega, v srcu sem pa ostal to kar sem bil«. Naši mučenci in mučenke so

vse drugače ravnali. Vemo, da bi si mogli rešiti življenje, ako bi samo zrnice kadila potresli na žrtvenik ali celo, ako bi samo z roko zamahnili, kakor da bi potresli kadilo. V srcu bi lahko ostali najbolj prepričani kristjani. Toda dobro so vedeli, da je vera sicer v srcu, toda kaže se v delih in da kdor reče, da ima v srcu vero, del po veri pa nima, je lažnik. Iz zgodovine mučencev nam je znano, da je bilo tudi nekaj žalostnih slučajev, a znano je tudi, da so bili omahljivci izključeni iz občestva kristjanov in so morali delati strogo pokoro, preden so jih spet sprejeli v svojo družbo.

Priznamo: Trpljenje ni prijetno. Narava beži pred njim — toda »po mnogih bridkostih je treba iti v božje kraljestvo«. In Tomaž Kempčan pravi, da ko bi bilo za zveličanje kaj boljšega in koristnejšega, kakor je trpljenje, bi bil Kristus to gotovo pokazal z besedo in dejanjem. Toda ni.

Zato si bomo pa letos pri majniški Kraljici utrdili krščanske značaje, tisti pa, ki trpimo, bomo molili: »Kraljica mučencev, prosi za nas!«

*

Braniteljica kulture

Cerkev lahko s ponosom reče, da je ona ustvarila temelje današnje evropske omike in prosvete. Sicer imamo ljudi, ki se navdušujejo za staro predkrščansko omiko ter mislijo, ali vsaj tako govore, da so bili Grki, Rimljani, Asirci, Babilonci in Egipčani srečnejši, nego so sedanji narodi. Vsem tem bi lahko rekli: Bog, odpusti jim, saj ne vedo, kaj govore. Današnja omika se še vedno, četudi je v marsičem že odpadla od krščanske morale, visoko dviga nad predkrščansko omiko. Pri tem pa ni treba gledati toliko na vnanje zgradbe, na umetniška in znanstvena dela, ki jih zasledimo tudi v poganski dobi, ampak se moramo predvsem ozreti na notranjo vrednost posameznikov, rodbin in narodov.

Stari narodi so mislili, da smejo druge uničevati, zato je ves stari svet posejan z razvalinami Asircev, Babiloncev, Hetitov, Etruščanov, Tračanov in drugih, o katerih danes še sle-

Pozdravljena, Kraljica!

Pozdravljena, Kraljica,
Kraljica majniška,
Podravljena, Devica
in Mati blažena!

Odlična tvoja slava
oznanja se povsod,
prepeva ti narava
in vdani verni rod.

Naj spleta cvetne vence
otroških src ljubav!
Ozri se na Slovence
dobrotno iz višav!

P. Evstahij O. F. M.

du ni več. Za današnje krščanske narode je izrekel z vso pravico nek učenjak: Narodi ne umirajo. Posameznik v poganski dobi ni pomenil mnogo, zakaj mesta in vasi so tvorili večinoma sužnji, ki jih niso priznavali za ljudi. Vezi med sužnjem in sužnjo namreč niso priznavali za zakonsko zvezo; šele krščanstvo je s tem, da je uredilo in posvetilo zakon in rodbino, počasi odpravilo suženjstvo, ter dalo vsem otrokom starše, staršem pa otroke.

Ni zanesljivejših in miroljubnejših državljanov, nego so pravi kristjani. Cerkev je vzor, kako se je treba prilagoditi vsem načinom vladanja. Ona blagoslavlja takó republiko in monarhijo, kakor tudi najrazličnejše oblike notranje ureditve države. Nikogar ne napada, proti nikomur ne nastopa ofenzivno. Toda, kjer se rušijo temeljna načela krščanske vere in človeških pravic, tam je Cerkev nepopustljiva. Krščanstvo temelji na osebni odgovornosti posameznikov in družabnih skupin; zato Cerkev ne more odobravati, da bi se tajila in teptala svoboda posameznikov. Krščanstvo je posvetilo odnos otrok do staršev in staršev do otrok; zato Cerkev ne more dovoljevati uničevanja tega odnosa ali pa zmanjševanja pravic staršev in otrok. Toda sedanji duh časa gre preko pravic, ki jih krščanstvo zagotavlja posameznikom in družinam. V teptanju rodbinskih pravic so šli najdlje boljšeвики, ki so s svojimi šolami in svojim odgojnimi siste-

mom iztrgali vsem ruskim staršem otroke, da jih odgoje za popolne brezbožneže.

Skušajo jih posnemati tudi drugod. Vsi vemo, v kakšnem položaju je Cerkev v Španiji, v Mehiki, v Litvi in drugod. Toda nebo in zemlja bosta prešla, beseda Gospodova pa ne bo prešla: »Peklenska vrata je — Cerkev — ne bodo premagala!«

(»Vera in življenje«.)

Fantom kamniške dekanije

Za nedeljo 22. maja, na praznik Presv. Trojice, vabimo fante Marijanskih kongregacij pa tudi druge dobromisleče fante h kongregacijskemu sestanku, ki bo na prijaznem Homcu ob prestolu naše nebeške Zavetnice in Matere.

Spored:

1. Ob 9 se zberemo pri znamenju pod cerkvijo, tam pozdrav in odhod v cerkev med petjem lavretanskih litanij.

2. V cerkvi sv. maša in govor škofijskega voditelja Marijanskih kongregacij g. dr. Cirila Potočnika. Pred govorom pesem »Ti, o Marija«, po govoru »Marija, Mati ljubljena«.

3. Po sv. maši v dvorani ali zunaj:

- pozdrav dekanijskega voditelja.
- pozdravi zastopnikov kongregacij.
- govor zastopnika osrednjega vodstva g. Ivo Peršuha.

Pesem »Povsod Boga«.

Popoldne ob 2 šmarnice in pete litanije M. B.

Za dekanijski odbor:
M. Rihar, dekan.

Spoštuj hišo božjo!

(Nadaljevanje.)

Na križu je bil torej Jezusov monogram in ne Jezusovo telo, ker so se prvi kristjani iz svetega spoštovanja bali upodabljati Kristusa trpečega.

Šele v 6. stoletju dobimo prve križe s Kristusovo podobo. Toda to ni bil trpeči Kristus s trnjevo krono na glavi, kakor ga vidimo dandanes upodobljenega na križih, ampak Kristus magovalec, Kristus Kralj, in poveličani Gospod. Na glavi ima kraljevsko krono in je ves v kraljevem sijaju. Križ je urejen kot prestol in ne kot les trpljenja. Tako so upodabljali Kristusa tja do 12. stoletja, t. j. do svetega Frančiška Asiškega. Šele sveti Frančišek Asiški je pokazal tedanjemu človeštvu trpečega Kristusa. Od sv. Frančiška Asiškega dalje pa upodabljajo trpečega Kristusa na križu. Toda liturgija (cerkveni obredi in molitve) pa nam še vedno kaže Kristusa na križu kot kralja in nam go-

vori: »Le na križu je zmagal Kristus!«

Kot smo že preje videli, mora biti med sv. mašo na oltarju križ. Ta navada je zelo stara in sega v prve čase krščanstva. Že od prvih stoletij krščanstva pa tja do srednjega veka je bila navada, da so se verniki zbrali v kaki cerkvi in od tu so šli potem v procesiji v kako drugo cerkev (kot še sedaj križev teden) in tam je škof ali kak drug duhovnik potem daroval sv. mašo. Na čelu take procesije so nesli križ in ta križ so potem med sv. mašo imeli na oltarju ali vsaj blizu pri oltarju. Ko so pa take procesije prišle iz navade, je pa duhovnik sam, ko je pristopil, nesel iz zakristije majhen križ in ga potem postavil na oltar. (V vzhodni cerkvi je še dandanes navada, da duhovnik, ko pristopi k oltarju, nese na prsih v eni roki križ v drugi kelih.) Tako je prišla navada, da mora biti med službo božjo na oltarju križ in od 12. stoletja dalje je pa strog predpis, da mora biti na oltarju križ med sv. mašo in sicer na vidnem mestu.

Oprava oltarja

Za daritev sv. maše pa še ne zadostuje kar oltar sam, ampak mora biti primerno opremljen. Že za navaden obed se pripravi miza. Tu pa je nebeška pojedina, pri kateri pride med nas sam Sin božji, o katerem pravi sv. Pavel: »On je podoba nevidnega Boga, prvorojenec vsega stvarstva, kajti v njem je bilo ustvarjeno vse, kar je v nebesih in na zemlji, vidne in nevidne stvari.« (Kološ I. 15, 16). In temu primerno mora biti opremljen tudi oltar. Po sedanjih predpisih mora biti oltar pregrnjen s tremi prtovi in mora biti oni prt, ki se dotika groba posvečen.

Nadalje spadajo k opravi oltarja tudi svečniki s svečami in kanonske tablice. To je za sv. mašo nujno potrebno. Potem je navadno na oltarju še več drugih predmetov, ki pa niso nujno potrebni za sv. mašo tako n. pr. pult ali stojalo za mašno knjigo, oltarna slika oziroma kip svetnika, kateremu je oltar posvečen i. dr.

Svečniki. V liturgiji pomeni luč Kristusa in tudi Kristus sam se je večkrat imenoval luč, tako n. pr. pravi: »Jaz sem luč sveta. Kdor hodi za menoj, ne bo hodil v temi, marveč bo imel luč življenja. (Jan. 8. 12.)

(Se bo nadaljevalo.)

Od nekok

V roke nam je prišel odlomek pisma, ki ga je pisal prijatelju eden slovenskih izgubljenih sinov. Čudimo se staršem, ki take svinjarije mirno vržejo v stran in jim ni nič za to, da pride taka reč otrokom v roke. Ime kraja naj zaenkrat zamolčimo. Pisane samo pa je imelo naše uredništvo v rokah in se je tako osebno prepričalo o resničnosti dopisa.

Ne bodmo šalobarde

(Prešeren.)

Danes jih je mnogo, šalobard in mevž namreč. Prodajajo za nekaj vinarjev svojo vero, dušo, jezik, slovenstvo ...

In so slovenskih mater sinovi!

Prodajajo svojo vero. V njej jih je slovenska mati vzgojila ljubemu Bogu. Mati je bila ponižna, globoko verna, požrtvovalna. S tem, da so zatajili vero, so vsekali svoji materi najhujšo rano. Kako si moremo misliti pošteno slovensko mater brez globoke vere!?

Prodajajo neumrjočo dušo. Gospod Bog jim jo je podaril, da bi jo zveličali. To bi jim morala biti prva dolžnost, pa jo uvrščajo kot zadnjo, popolnoma nepomembno.

Zatajujejo slovenski jezik. Vsi jeziki so pošteni, a enega je Bog vsakemu dal za maternega, ki naj ga ceni, spoštuje, ljubi. In eni izmed teh poturic so menda mnenja, da njih slovenski jezik ni vreden, drugi ga pa ne priznajo, da si s tem ohranijo dobro službo in »dobro ime! (Pravzaprav so nekje res dobro zapisani: pri hudobnih ljudeh in pri satanu.)

Slovinci nočejo biti!

Pa če zanikavate še ne vem kako dolgo — Slovenci ste in ostanete! Če tajite, da ste Slovenci, tajite tudi svojo verno slovensko mater — tajite tudi našo sv. vero — brez katere si, kakor rečeno — poštene slovenske matere misliti ne moremo!

Mi pa smo in ostanemo Slovenci!

To je naš ponos!

Za to dejstvo prelivajo naši bratje v Italiji kri.

Sv. katoliška vera, slovenska narodnost ter naš jezik — za to smo se borili stoletja in se bomo še — če bo treba.

A. Mušič.

Fantovski pokolji

in postajanje pred cerkvijo

V nedeljo dne 24. aprila zvečer je bil v Ihanu zaklan Anton Dragar, v Vodica pa Jeraj Gašper. Pri tozadnevem razgovoru na nekem sestanku se je ugotovilo, da se morilci ne rekrutirajo iz tistih fantov, ki ob nedeljah zahajajo k sv. maši in pridigi ter gredo v cerkev in ne ostajajo pred cerkvijo.

GROBLJE. V nedeljo dne 10. aprila smo pred cerkvijo v Grobljah morali med službo božjo grajati fante iz Domžal in Trzina, ker so stali zunaj cerkve in se neprimerno vedli. Naj vedo, da bomo tudi v bodoče grajali vsakega takega ter ga tudi naznanili oblasti in naj ima kakršenkoli znak na prsih. Osnovne olike in spodobnega obnašanja smemo zahtevati še zlasti od članov viteških društev. Prosimo starše in vodstvo društev, da poskrbijo, da jim otroci ali člani ne bodo delali take sramote.

Ponočno pritrkavanje

V nekaterih krajih imajo navado, da pred prazniki pritrkavajo s cerkvenimi zvonovi ponoči, že o polnoči, ob eni, ob dveh... To je grda razvada, ki je navadno združena z mnogimi raznimi nerednostmi, s ponočevanjem, popivanjem in krokanjem. S tem se tudi kali nočni mir. Noč je za počitek. Če pa nekateri celo noč nabijajo in divjaško gonijo zvonove, ljudje ne morejo spati in pritrkovavci sami so drugi dan zaspali, pa gredo na praznik morda spat mesto k službi božji. Zgodilo se je tudi že, da so ravno ob taki priliki ponočnega silnega zvonjenja in nabijanja zvonovi bili poškodovani in so dobili razpoke.

Zato naj se ponočno pritrkavanje povsod opusti, kjerkoli je bilo dosedaj v navadi; grde in grešne razvade se morajo opustiti, če so še tako stare in četudi nekaterim ugajajo. Dovolj zgodaj je, če zvoni dan ob pol štirih, ob štirih, pozimi še kasneje. To se res pravi dan zvoniti.

To zahtevajo tudi cerkveni in škofijski predpisi, ki ponočno pritrkavanje strogo prepovedujejo in imenujejo tako pritrkavanje, ki je združeno s tolikimi nerednostmi, zlorabo in skrumbo posvečenih cerkvenih zvonov. S posvečenjem namreč sveta Cerkev odtegne zvonove posvetni rabi ter izroči v božjo službo. Zato so posvečeni cerkveni zvonovi last cerkve, čeprav jih plačajo verniki sami. Zato se pa morajo verniki ravnati tudi glede zvonjenja po cerkvenih predpisih. Kjer se pa kljub prepovedi ne pokore cerkvenim in škofijskim predpisom, je pa to vse obsodbe vredno, grešno in kaznivo dejanje. Gov,

enajsterim in gre v nebesa. Svetniki: Pij V., papež; Silvan, Krescencijana, Irenej, Irena, Peregrin, Jovinijan, muč.; Maksim, Evlagij, Hilarij, Nicet, Teodor, Geruncij, Sacerdos, šokfje; Evtimij, diakon; Angel, mašnik; Spreobrnjenje sv. škofa in cerkv. učenika Avguščina.

6. **Petek** (1. dan po mlaju.) Evangelist Janez pred latinskimi vrati; Heliodor in Venust, mučenca; Evodij, Lucij, Teodot, Protogen, Edbert, škofje; Janez Damaščan; Benedikta, devica; Prenos sv. apostola Mateja.

7. **Sobota** (2. dan po mlaju.) Stanislav, škof in mučenec; Juvenal, Flavij, Avgust, Avguštin, štefan, mučenci; Flavija Domitila, devica; Benedikt, papež in spoznavavec; Janez, Peter, škofa.

8. **Nedelja** (3 dan po mlaju.) 6. povelikonočna. Evangelij: O pričevanju Sv. Duha. Svetniki: Viktor, Akatij, mučenca; Dionizij, Heladij, Peter, Viron, škofje; Prikazen nadangela Mihaela.

9. **Ponedeljek** (4. dan po mlaju.) Gregorij Nac., škof; Hermas; Geroncij, škof; Beat, spoznavavec.

10. **Torek** (5. dan po mlaju.) Antonin, škof; Gordijan, Epimah, Kalepodij (mašnik), Semplicij, Feliks, Blanda, Kvart, Alfij, Kvinkt, Filadelf, Cirin, Dioskorid, muč.; Job, prerok; Nikolaj Albergati, menih; Katald, škof; Izidor, kmet.

11. **Sreda** (5. dan po mlaju.) Frančišek deHieronimo, spoznavavec; Mamert, škof; Antim, Evelij, Maksim, Basus, Fabij, Anastazij, Sizinij, (diakon), Dioklecij, Gangulf, Florencij, mučenci; Majal, opat; Iluminat, spoznavavec.

12. **Četrtek** (6. dan po mlaju.) Pankracij, mučenec; Nerej, Ahilej, mučenca; Epifanij, German, Modoald, škofje; Dionizij, stric sv. Pankracija; Argirijon; Dominik, spoznavavec.

13. **Petek** (7. dan po mlaju.) Servacij, škof; Mucij (mašnik), Glicerija, muč.; Servacij, škof; Janez Molčavec; Peter Regalat, spoznavavec.

14. **Sobota** (8. dan po mlaju.) Bonifacij, mučenec; Poncij, Viktor, Korona, Justina, Justa, Henedina, muč.; Pashal, papež; Bonifacij, Pomponij, škofa; Pahomij, opat.

15. **Nedelja** (9. dan po mlaju.) **Binkošti**. Evangelij: O Sv. Duhu in ljubezni. Svet.: Semplicij (škof), Mancij, Peter, Andrej, Pavel, Dionizija, Kasij, Viktorin, Maksim, Dimpna (devica), muč.; Janez Krstnik de la Sal, Torkvat, Ktezifon, Sekund, Indalecij, Cecilij, Hezihij, Evfrazij, spoznavavci; Izidor, mučenec.

16. **Ponedeljek** (10. dan po mlaju.) **Binkoštni ponedeljek**. Evangelij: Jezus uči Nikodema. Svetniki: Janez Nepomuk, kanonik in mučenec; Peregrin, Avda (škof), Akvilin, Viktorijan, Feliks, Genadij, muč.; Ubald, Honorat, Domnul, Posidij, škofje; Brandan, opat; Fidor, spoz.; Maksima, devica.

17. **Torek** (11. dan po mlaju): Pashal, frančiškan; Heradij, Pavel, Akvilin, Adrion, Solohan, Vidrion, Bazila, Restituta (devica), muč.; Brunon, škof in spoz.

18. **Sreda** (12. dan po mlaju.) Kvaterna sreda. Svetniki: Erik, kralj in mučenec; Venancij, Potamijon (škof), Dioskor (lektor), Teodot, Tekuza, Aleksandra, Klavdija, Faina, Evfrazija, Matrona, Julita (devica), muč.; Feliks, spoz.

19. **Četrtek** (13. dan po mlaju.) Peter, kot papež Celestin V.; Pudencijana, devica; Pudens, rimski senator, Filoterm; Cirijaka, Dunstan, škof.

20. **Petek** (13. dan po ml.) Kvatrni petek. Svetniki: Bernardin Sienski, frančiškan; Bazila, Bavdelij, Teladej, Asterij, Aleksander, Akvila, Anastazij, Teodor.

21. **Sobota** (15. dan po ml.) Kvatrna. Svetniki: Feliks, spoznavavec; Timotej, Polij, Evtihij, Viktor, Donat, Sekundin, Sinezij, Nikostrata, Antijoh, Valens, Hospicij.

22. **Nedelja** (16. dan po ml.) 1. **pobink**. Evangelij: Pojdite in krščujte! Praznik Sv. Trojice. Svetniki: Favstin, Timotej, Venust, Kastus, Emilij, Bazilisk, Julija, Kviterija, Marcijan, Roman, Oton, Helena, Margarita.

23. **Ponedeljek** (17. dan po ml.) Janez K. de Rossi, Deziderij, Epitacij, Bazilej, Deziderij, Kvinkcijan, Lucij, Julijan, Mihael, Evfebij, Evtihij, Florencij.

24. **Torek** (18. dan po ml.) **Marija pomočnica kristjanov**. Vincencij, Donacijan, Rogacijan, Servilij, Feliks, Silvan, Suzana, Marcijana, Paladija, Robustijan.

25. **Sreda** (19. dan po ml.) Urban I. p. Pazikrat, Valencijan, Bonifacij IV., Dionizij, Zenobij, Aldelm, Leon.

26. **Četrtek** (20. dan po mlaju): Sv. Rešnje Telo. Evangelij: Kruh iz nebes. — Filip Neri, ustanovnik oratorijancev; Elefterij (papež), Simitrij (mašnik), Zaharija (škof), Kvadrat, Felicisim, Pavlin, muč., Kvadrat, učenec sv. apostolov; Avguštin, škof.

27. **Petek** (21. dan po mlaju): Beda Častiljivi, spoz. in cerkv. učenik; Janez, papež; Julij, Ranulf; Restituta, devica, muč.; Evtropij, škof.

28. **Sobota** (22. dan po mlaju): Avguštin, škof; Emilij, Feliks, Prijam, Lucijan, Karavrus, Krescent, Dioskorid, Pavel, Heladij, Helkonida, muč.; German, Senator, Just, Podij, škofje.

29. **Nedelja** (23. dan po mlaju): 2. **pobinkoštna**. Evangelij: O veliki večerji. — Marija Magdalena, karmeličanka; Restitut, Kanon, Sizinij, Martirij, Aleksander, Teodozija, Prokopij, muč.; Maksimin, Maksim, škofa; Elefterij, spoz.

30. **Ponedeljek** (24. dan po mlaju): Angela, devica; Petronila, devica; Kancij, Kancijan, Kancijanila, Krescencijan, Hermija, muč.; Lupicin, škof; Pashazij, diakon in spoznavalec.

Prazniki in godovi

MAJ

1. **Nedelja** (25. dan po mlaju): 5. **povelikonočna** (križeva). Evangelij: O moči molitve. Svetniki: Filip in Jakob, apostola; Jeremija, prerok; Andeol, Orencij, Pacienca, Sigismund, muč.; Pij V., papež; Amator, škof in spoznavavec; Oriencij in Azaf, škofa; Valburga, devica; Peregrin iz serbitskega reda; Grata, vdova.

2. **Ponedeljek** (26. dan po mlaju). Atanazij, škof; Saturnin, Neopol, German, Celestin, Eksuperij, Zoa, Cirijak, Teodul, Feliks, muč.; Vindemial, škof in muč.; Antonin, škof.

3. **Torek** (27. dan po mlaju.) Najdba sv. Križa; Aleksander, papež; Evencij, Teodul, Aleksander, Antonina, Timotej, Mavra, Diodor, Rodopijan, muč.; Juvenal, škof in spoz.; Sostenej, Ugučo, spoznavavca.

4. **Sreda** (28. dan po mlaju.) Florijan, mučenec; Monika, mati sv. Avguščina; Silverij, Cirijak, škofa in muč.; Porfirij, Pavlin, Pelagija, Antonija, muč.; Venerij, Gothard, Sacerdos, škofje; Kurkodom, diakon.

5. **Četrtek** (29. dan po mlaju.) Vnebohod Gospodov. Evangelij: Jezus se prikaže

Zunaj pomlad,

v trgovini Senica v Domžalah
pa novo blago.

Z našega razgledišča

TUNICE. V zadnji številki Našega lista smo omenili nekaj zanimivosti k stoletnici naše župnije. Dodajemo še seznam važnih oseb, ki so bile v Tunicah rojene in so doslej odlično mesto v življenju.

a) Duhovniki:

1. Koželj Anton, roj v Lanišah št. 9, dne 21. jun. 1831, posvečen v Trstu 1857, umrl v Koprivi pri Sežani 12. febr. 1906.

2. Traven p. Miklavž, frančiškan, roj. na Mlaki št. 2, 18. nov. 1846, umrl v Novem mestu 11. marca 1905.

3. Golob Janez, župnik na Primskovem, roj. v Tunicah št. 28, dne 19. nov. 1851, umrl kot upokojenec v Šmartnem pri Litiji 21. nov. 1905.

4. Šmidovnik Anton, duh. svetnik, zlato-mašnik, župnik v Prečni, roj. na Mlaki št. 13, dne 7. nov. 1852.

5. Krumpestar France, duh. svetnik, župnik pri Sv. Gregorju, roj. na Mlaki št. 22, dne 30. sept. 1865.

6. Brelih p. Maks, frančiškan pri Novi štifti, roj. na Mlaki št. 12, dne 7. jul. 1877, mašnik 1900.

7. Kozelj Matevž, roj. v Tunicah št. 37, dne 21. sept. 1880, umrl kot kaplan v Dobropoljah dne 29. dec. 1915.

Sama vas Mlaka je dala 4 duhovnike.

b) V Tunicah je doma umetniški konservator dr. Franc Stele.

c) Učitelji:

Gregor Koželj, rojen 3. marca 1837.

Janez Strehovec, roj. 12. maja 1846.

Franc Grkman, rojen 19. nov. 1845.

STRANJE. Dne 14. marca je dočakal 90. leto svojega življenja Balantič Jožef iz Zagorice. Tudi preko 8. križa imamo precej korenin. Zlasti v vaseh pod gorami. Planinski zrak. V februarju je prekoračil 80. leto zlasti lovцем poznani Valentin Zlatnar, po domače Bos. Pa jo še stopi kakor fant

pri dvajsetih. Naj le še dolgo tako stopa! Križev teden bomo šli v ponedeljek k Sv. Primožu, v torek bomo doma opravili procesijo, v sredo bo pa za Kalom, letos ob enem dan sv. Florijana. Zato bo ta dan procesija šele ob pol devetih; po prihodu v cerkev šmarnice in darovanje za cerkev.

ŠT. GOTARD. Proslava materinskega dne — ob prazniku Marijinega oznanjenja dne 4. aprila se je izvršila v splošno zadovoljnost. Zjutraj so matere pristopile k sv. obhajilu, da zadobe pri najboljšem vzgojitelju Jezusu Kristusu pravdo pomoč za svoj težavni poklic. Popoldne se jih je veliko udeležilo cerkvene pobožnosti in tudi prireditve v dvorani. Na odru je nastopil pevski zbor in izvajal dve pesmi. Nato so se vršile tri deklamacije, med temi je posebno ugajala deklamacija šolarja »Moja mati je strašno bogata«. Po župnikovem govoru o lepoti in vzvišenosti materinskega poklica, so dekleta Marijine družbe uprizorile prav živahno lepo vzgojno igro »Sv. Elizabeta«. Udeležba je bila za naše razmere prav dobra. — V majniku bomo praznovali god farnega patrona sv. Gotarda in pa celodnevno češčenje Sv. Rešnjega Telesa. V naši državi ni nikjer cerkve ali kapelice, ki bi bila posvečena temu svetniku kakor tu pri nas, ko se tudi vas in župnija imenuje po tem svetniku. Sv. Gotard je umrl 5. maja 1038. leta kot škof v mestu Hildesheim v Nemčiji. 29. oktobra 1131. ga je papež Inocenc II. proglasil za svetnika. Lani so obhajali v škofiji Hildesheim 800 letni jubilej, odkar je bil sv. Gotard proglašen za svetnika. Društvo za domoznanstvo v Hildesheimu je lani v decembru izdalo posebno brošuro, v kateri popisuje življenje in delovanje sv. Gotarda in češčenje tega svetnika po raznih deželah. Naš kraj je tudi tu naveden v enem samem stavku, ki se glasi: »Tudi ob južnem podnožju Karavank v stari kranjski deželi, severovzhodno od Ljubljane leži vas Sveti

Gothard. Najbrže so bili nemški kolonisti, ki so tako daleč prinesli Gothardovo ime.« Brošuro so poslali na naslov »Gemeinde St. Gotthard«; najbrže še niso vedeli, da tu obstoja že od l. 1760 samostojna župnija in župni urad, zato se niso znali poslužiti pravega naslova. — Letos v maju bo tri leta, kar so č. g. župnik ustanovili Marijino družbo za žene. Članic je zdaj nad 40. Umrle so tri, med njimi mlada mati šestih otrok. Za vsako sta se darovali dve sv. maši. Zdej se pripravljata spet nekaj mladih za sprejem. Vsako leto se opravi šest sv. maš, ravno toliko skupnih sv. obhajil in šest shodov. — Z veseljem prihajamo k vsem pobožnostim. Mnogo lepega slišimo; dobro vemo, da nam je v dušni prid. Nič se ne sramujemo pripeti družbeno svetinjo na prsa. Priznamo, da imamo Kraljico nebes in zemlje za ljubo Mater. Pošteni možje, ne branite nam tega, saj veste da skromne in trudne potrebujemo poleg vsakdanjih težav tudi poštenega razvedrila in svetega veselja. — Vsak mesec dobimo v župnišču Naš list in ga vsega prečitamo.

KAMNIK. Redno šmarnično pobožnost imamo od nekda v župni cerkvi zvečer ob 6. uri. Ker pa so takrat po večini delovni stanovji zadržani, smo že lansko leto vpeljali šmarnično branje tudi za zjutraj ob ¾6. Tako imajo verniki, ki pridejo zjutraj k sv. maši, priliko, da kaj spodbudnega slišijo in se duhovno počivajo.

ŠMARTIN V TUHINJU. Kakor je bilo pričakovati, tako se je zgodilo: v snegu in mrazu smo obhajali velikonočne praznike. Pa četudi je vladal zunaj mraz, v srečih župljanov je bilo toplo, ker milost božja, užgana ob sv. misijonu, je upamo, v dušah vseh še mogočno gorela. Zato so bili prazniki kljub mrazu in snegu in drugim težavam zanje vendar veseli in srečni. V dveh družinah pa letos ni bilo veselega velikonočnega razpoloženja, ker odnesli so jim

Janez Langerholz:

Iz njegovih zapiskov

POVEST. — Nadaljevanje.

Zabavljal je, da je naša beseda taka, da je ne more nihče razumeti, da je naša pesem kakor rjovenje divjih zveri, da ni na njej nič lepega, nič blagega.

Še dosti mirno sem mu povedal: »Gospod Harter, če vam je naša beseda preveč, pa je nikar ne poslušajte. Mi govorimo po svoje, vi po svoje. Mi vam ne očitamo vaše besede, pustite še vi našo v miru. Tako se spodobi omikancem.«

Zadnja beseda ga je menda najbolj zbolela. Skočil je proti meni in mi zagrozil: »Ti boš mene učil, pes!«

Takrat je pa završalo. Nekaj je storila naša ogorčenost, malo je dodala še pijača in gospod Harter je z okrvavljeno glavo zapustil krčmo.

Tovariši so mi pravili, da je nekaj grozil. Jaz ga nisem ne videl ne slišal. Preveč sem bil razburjen.

Ko sem naslednjega dne prišel na delo, so me klicali v pisarno k gospodu ravnatelju. Nič ni bilo treba vpraševati, zakaj. Harter je izpolnil svojo grožnjo.

Gospod ravnatelj mi je povedal, da je gospod Harter hudo užaljen, ker

smo ga, mirnega gosta, tako grdo izživali. Povedal sem, kako je bilo. Ravnatelj je skomignil z ramo. Vedel sem, kaj to pomeni. Meni ne verjame, da govorim resnico, ker sem Slovenec, sin tuje matere, Harterju verjame njegovo laž, zato ker je Nemeec, domačin.

Še me je opominjal gospod ravnatelj, da se moram zavedati, da sem tukaj tujec in da bi moral biti hvaležen za milosti, ki jih prejmem.

»Tako?« sem se začudil. »Gospod ravnatelj, ali ne zaslužim vsega pošteno? Ali je moj zaslužek za delo samo miloščina, ki jo prejmem?«

Razvnel sem se. Gospod ravnatelj je pa najbrže tudi spoznal, da je malo preveč rekel. Nič ni odgovoril na mojo besedo, pretrgal je s svojimi nauki in mi na kratko povedal, da gospod Harter zahteva, naj ga prosim odpuščanja. Če ne, da bo tožil. In če bo tožil in bom obsojen, potem naj si posledice sam pripišem.

Poklonil sem se mu in odšel.

V meni je vrelo.

Torej odpuščanja naj prosim? Kdo pa je bil tisti, ki je žalil? Jaz ali on? Hudoba! Žalil je in sedaj se dela žaljenega. In sem sklenil, da ne bom prosil za odpuščanje. Gospod Harter! Boš čakal, preden se bom jaz pred teboj ponižal!

Tako je prišlo do tožbe.

Pri sodišču je bilo ravno tako, kakor v tovarni. Harterju so verjeli vse, ker je bil Nemeec, torej pošten in pravičen mož, meni pa še do besede niso pustili. Saj bi se bil jezil, če bi že naprej ne bil vedel, da bo tako. Obsojen sem bil na štirinaest dni zapore z milostno pripombo, da se lahko tekom štirih tednov pritožim v Gradcu. Seveda se bom! Saj nisem neumen. Vrana vrani ne izkljuje oči.

Prestal sem kazni.

Pri ravnateljstvu pa sem dobil delavsko knjižico s pripombo, da sem radi narodne nestrnosti in radi hujškanja odpuščen od dela.

Bil sem spet na cesti.

Šel sem za novim delom. In z menoj je šla misel: »Vidiš, fant, tako je! Če vse pretrpiš in si pohleven kakor kužek, potem naj bo; lahko živiš v miru. Če se pa postaviš za svoje pravice, če jih braniš, če ne pustiš, da bi no tebi hodili in da bi s teboj pometali, potem si pa hujškač, nemiren duh, nevaren javnemu redu in kar je temu podobnega.

IV.

Precej sveta sem imel spet za seboj. In za eno skušnjo sem bil spet bogatejši. Povedal mi jo je rudniški zdravnik, ko sem se pri njem poslovil.

Najceneje in najbolj praktično!
Naravnost iz delavčevih rok na Vašo
nogo dobite čevlje v prodajalni

Fr. Zalokar Vel. Mengeš 86

Udobni in močni čevlji vseh vrst, ki
ne žulijo žepa in ne noge.

Lastni izdelek.

Nizke cene!

Izvršujejo se tudi naročila po meri
in zahtevi.

prav pred prazniki iz hiše dobro, skrbno ljubečo mater. Dne 17. marca je po kratki, hudi boleznini zaspala za vedno v šmartinu št. 11 Marija Jeras, Hvaletova mati. Trdno smo prepričani, da je praznovala Vstajenje Gospodovo že v nebesih, zakaj bila je kristjana, mati in žena po volji božji. Ni ga bilo dne, če je bila le zdrava, da bi ne bila pri sv. maši. Ob nedeljah in praznikih še ni bila ura eno popoldne, že je hitela v cerkev molituro molitve ali sv. križev pot. Da molituro do Jezusa prav pogostokrat je v ljubezni do Jezusa prav pogostokrat prejela sv. obhajilo, ni treba posebej poudarjati. Njeno darežljivost bodo razne dobrotelne nabirke, zlasti misijonske, bridko pogrešale. In kako skrbna mati je bila pokojna že vsem odraslim in deloma po svetu razkropljenim otrokom. Z besedo in zgledom je navajala te, ki jih je imela okrog sebe, k čednostnemu, krščanskemu življenju, one pa, do katerih ni segla njena beseda, pa je vodila k temu s pogostnimi

»Za hujskača si zapisan«, mi je dejal, »teško boš kje dobil primerno službo. Zakaj takih se povsod boje in povsod vedo zanje. Saj veš, ves svet je med seboj zvezan.«

In še to je pristavil dobri mož: »Poznam te. Vem, da si po nedolžnem obsojen. In sram me je, da ima tudi naš narod take duše, ki človeku po nepotrebnem jemljejo čast in dobro ime.«

Potrkal sem tu, potrkal sem tam, in povsod so vpraševali, kje sem do slej delal. Povedal sem, kje. Naročili so mi še, naj pridem prihodnji dan še enkrat vprašat, pa mi bodo povedali, kako bo. Naslednjega dne pa so mi povedali, da me ne morejo sprejeti. Menda je res ves svet med seboj zvezan in so takoj zvedeli za moj greh. Nestrpen, hujskač, nemiren duh ...

Poskusil sem pri kmetih. Po leti je šlo; ali prišla je zima in pokazali so mi dalje. Nekaj časa sem živel od zaslužka, celo zimo pa ni šlo. Zdaj pa: ali prositi ali od lakote pod zemljo. —

Dokler so ljudje radi dajali, je že šlo. Potem pa ni bilo drugače: moral sem priti v nasprotje s tisto krivino, ki se ji pravi paragraf. Kradel sem.

Za en mesec so me zašili. Vesel sem bil zapora zato, ker sem tako na toplem prebil precejšen del

pismi. Prav malo pred smrtjo je še poslala sinovoma, bivajočima v tujini, svetinje in rožne vence, blagoslovljene ob sv. misijonu, s prošnjo, naj jih rabita in nosita vedno pri sebi, da bosta tako živela v varstvu Marijinem. Dan pred smrtjo je obhajala svoj 63. rojstni dan, in na cvetni petek, namesto da bi ji njeni domači voščili za god, so jo žalostni spremili v grob. Kakor Hvaletovo družino v šmartinu, tako je zadela tudi Adamčevo iz Lok, bridka izguba, ko so naši mater 23. marca zjutraj mrtvo v postelji. Zadela jo je srčna kap. Tudi Adamčeva mati, Apolonija Vrankar, je bila vzor krščanske, verne, skrbne matere in žene, v vsem popolnoma podobne Hvaletovi materi. Nenadoma jo je sicer Bog poklical k sebi, toda prepričani smemo biti, da dobro pripravljeno, saj je tudi njeno življenje potekalo le v molitvi, delu in skrbi za dušni in telesni blagor njene družine. — Počivajta v Bogu, blagi ženi, ter uživajta plačilo za svoje čednostno življenje.

ČEMŠENIK. Materinski dan smo v tukajšnjem Društvenem domu proslavili zelo lepo. Naše dobre matere so se zadovoljne vračale od lepo uspele prireditve. Tiho veselje in srečo smo jim brali z obraza. Padla je težka solza na prireditev Materinskega dne. Učenka Štefanija Drnovšek se je veselega srca pripravljala za nastop na materinski dan. Toda tik pred prireditvijo je obolela in v treh dneh umrla. Kako ljuba je bila vsem, je pričal njen pogreb. Ob odprtem grobu se je v lepih besedah poslovil od nje gospod župnik M. Dagarin. Pevci so zapeli in nobeno oko ni ostalo suho. Štefana, otrok smeha, snivaj sladko, tvoj materinski dan je večer! — Pomlad je spet tu. Sicer malo pozno, a toliko lepša. V sonce in cvetje so zaviti naši domovi. Res, lepo je pri nas! Zato pridite v maju

zime. Žalosten sem ga pa bil, ker mi je bilo dolgčas. Dan je bil dnevu podoban. In pa še tujec sem bil med tujci.

»Vidiš, Miha«, sem sam pri sebi premišljeval v zaporu, »če bi bil ti šole dovršil, bi bil pa ti druge sodil. Kdo vé, kakšen gospod bi bil že danes. Tako pa — ah, kar je, to je. Predružačiti se ne dá. Ker ne moreš ti drugih soditi, zato pa zdaj drugi tebe sodijo.«

V zaporu sem se seznanil z novim tovarišem. Pri delu sva si postala prijatelj. Jetniki smo namreč hodili večkrat na večja posestva delat. Toliko da nisva pila bratovščine, seveda ob vodi in kruhu. Vina v ječi ni bilo. Ko sem bil prost, sem ga poiskal na njegovem domu.

Naredila sva načrt: oba bova prosjačila, zvečer se bova dobila na dogovorjenem kraju in bova denar delila. Kdor bo imel več, bo dal tistemu, ki bo imel manj.

Nekaj časa je šlo kar dobro. Včasih sem jaz dobil več, včasih pa on, prijatelj Toni. Pa kmalu sem opazil, da je mojega prijatelja dobil v kremplje tisti vrag, ki v peklju gospodari nad lakomniki in skopuhi. Vsak dan je priberačil manj nego jaz, živel je pa vedno bolj ko jaz. Seveda. Vsak večer mi je del svojega plena zatajil. Jezilo me je.

(Se nadaljuje.)

PROSVETNI DAN na Čemšeniku

20 LETNICA BLAGOSLOVITVE
DRUŠTVENEGA DOMA

29. MAJA 1932

- 1) Ob 10 dopoldne sv. maša.
- 2) Po maši zborovanje v domu ali na prostem.
- 3) Popoldne po večernicah (ob 2) predstava v domu.

Dohod za tujce:

a) z avtobusom Domžale—Lukovica—Blagovica—Trojane. (Posebni avtobusi. Prijave sprejemajo v Domžalah v trgovini Senica in g. Franci Lazar.)

b) z vlakom do Zagorja. (Od Zagorja do Medije-Izlake avtobus.)

vsi, ko bo tu prosvetni dan, na Čemšenik! Na svidenje!

IHAN. Veliki zvon smo dobili nov. Pravzaprav ne popolnoma nov, dosedaj je zvonil na Viču pri Ljubljani; pa tam se nista ujemala s tretjim zvonom, preblizu skupaj sta imela glasove. Pri nas pa še prejšnjima dvema daje več veljave. Ravno dobro so bili urejeni urejeni do misijona. Nastopil je kot misijonski zvon, in prav radi so ga farani ubogali, ko jih je vabil. Da bi ga le vedno tako! Nikomur ne bo žal, najmanj še takrat, ko mu bo zadnjikrat zvonil. — Na Taboru bo v nedeljo po Vnebohodu ob 10 božja služba. Na to nedeljo je letos prvič prenešeno cerkveno opravilo, ki je bilo dosedaj po godu sv. Konigunde. Takrat je skoro vedno prav grdo vreme in bodo sedaj laže prišli vsi, ki tako radi prihajajo k priljubljeni podružnici. — V dneh od 17. do 25. aprila smo obhajali v župniji sv. misijon, ki sta ga vodila gg. misijonarja Ludovik Šavelj in dr. Jakob Žagar iz Ljubljane. Pobožnost je uspeła, da si nismo mogli lepše pričakovati. Udeležila se je misijona cela župnija in so pristopili vsi k sv. obhajilu. Ker je bilo veliko dela v cerkvi, so prišli pomagat tudi gg. misijonarji iz Grobelj. Veličastna je bila zlasti sklepna procesija v nedeljo. Šele tu smo videli, koliko naj je Ihancev. Najsvetejše je nosil preč. g. kanonik dr. Kimovec iz Ljubljane, ki je dopoldne imel tudi glavno službo božjo z asistenco. — V nedeljo zvečer, ko je bila cela župnija pod vtisom lepo uspelega misijona, je pa prišel zloben tujec v župnijo in je na cesti zaklal zidarja Dragarja.

Izvilleček iz cenika

FR. ZALOKAR

čevljarna Mengeš 41, prodajalna Mengeš 86

Prave gozjarice šivane	Din 260.—
Moški čevlji štrpaci	Din 120—148.—
Moški čevlji goveji boks	Din 122.—
Moški čevlji telečji boks Ia	Din 150.—
Moški pol čevlji goveji boks rjav	Din 130.—
Moški pol čevlji, telečji boks črn	Din 145.—
Damski špangarji drap rjavi	Din 105.—
Damski špangarji črn boks	Din 120.—
Damski špangarji črn lak Ia	Din 140.—
Damski špangarji raznih kombinacij luksuzna izdelava od Din 145—180	
Sandalote iz govejega boksa krom podplati Ia	Din 95.—
Sandalote, luksuzna izdelava, krom podplati sivi ali drap telečji boks:	
št. 36 — 39	Din 122.—
št. 41 — 46	Din 132.—
Vsakovrstni otroški čevlji, copati itd. itd.	

Voda in igralci in še kaj

Mladi oder v domu grobeljskega prosvetnega društva se je na belo nedeljo (3. aprila) postavil s krstno predstavo nove slovenske komedije z naslovom »Voda«. Snov za igro je povzel pisatelj — Jože Vombegar — iz naših krajev. (Pisatelj je cerkljanski rojak.) Režijo je vodil g. Franci Lazar, ki je za Vodo porabil vse svoje splošno priznane režiserske sposobnosti in je s svojimi diletantskimi igralci podal igro tako, da je žel pohvalo ne samo od vsega občinstva, ampak tudi od priznanih poklicnih kritikov. (Glej »Slovenec« od 6. aprila.) — Predstave se je udeležil tudi pisatelj igre, ki je po 2. dejanju, ko je zadovoljstvo občinstva nad igro doseglo vrhunec, prejel v priznanje in zahvalo venec. Dvorana je bila povsem polna. Opazili smo tudi znatno število gostov iz Ljubljane, Kamnika in iz druge oddaljene okolice.

Vodo moramo pohvaliti ne samo, ker nam kaže življenje naših ljudi tako zelo pristno, ampak tudi zaradi raznih neprisljenih vzgojnih drobtin. (N. pr. ko Anka zavrne Martina in mu noče pripeti nageljnana na prsi, rekoč: Ti si pa pripni nož, ta ti bo najbolj pristojal.)

Igralci so bili skoz in skoz dobri. Strokovnjaki so rekli, da so vmes naravnost igravski talenti. Najtežja je vsekakor vloga občinskega tajnika, ki nastopa skoro v vseh prizorih in se je moral veliko na pamet učiti. G. Kokalj je to vlogo dobro obvladal.

In še nekaj splošnega o igralcih. Posebej poudarim, da te opazke niso namenjene za slučaje pri Vodi. Omenjam jih prav zato zdej, ker želimo, da bi bilo pri vseh predstavah in na vseh odrih tako kakor je bilo pri Vodi. — Znano mi je, da imajo režiserji na podeželskih odrih težave zlasti s takozvanimi »najboljšimi« igralci. Igralci, ki so kako vlogo dobro uprizorili in so želi pohvalo, radi postanejo nesametno domišljivi in ne poslušajo več režiserja, češ da sami bolje vedo. Taki najboljše igralci so že zaradi tega najslabši in onemogočijo uspehe iger, ker kvarijo njeno enotnost, harmonijo, ki jo more dati samo režiser, ki ima pregled čez celo igro. Izmed dobrih igravcev so samo tisti dobri, ki se povsem uklonijo režiserju in čeprav so zase drugačnega mnenja.

Tem napakam so podvrženi zlasti šaljivi igralci, ki kaj radi zaidejo na samovoljna stranpota in kvarno pretiravajo. Če jim občinstvo ploska, jih to zapelje, da na kak način pokažejo, da vedo, da jim ploska. Taki prizori so s tem takoj uničeni in zgubijo svojo naravnost.

In še nekaj smo slišali o igralcih raznih odrov. (Tudi to ne velja za Vodo.) Ustali se hoče razvada, da gredo igralci po predstavi skupno v gostilno. Ne vemo, da bi se kje pri tej priliki zgodile kakšne nerodnosti, toda kljub temu vzame tak običaj igravcem tisto, na kar bi morali biti najbolj ponosni — da so namreč kulturni delavci. Društva in zlasti režiserji naj bi za to poskrbeli, da naši odri ne zdrknejo s kulturne višine odra v nizke gostilniške prostore. Če ravnaajo tako društva, ki niso včlanjena pri Prosvetni zvezi, ni to za naše odre nobeno merilo. Godina.

Leon XIII. o skupni ali zasebni lasti

25. »Zato je, ne oziraje se na krivico, povsem očitno, kakšna bi bila zmešnjava in nered pri vseh slojih in kako trda in zoprna sužnost državljanov bi temu (t. j. socializmu) sledila. Prosta bi bila pot do medsebojne zavisti, sovraštva in nesloge, nujno bi se posušili viri blagostanja, ker bi nedostajalo spodbude za nadarjenost in spretnost posameznikov. In tista namišljena enakost bi ne bila drugega, kakor enako bedno in nizko stanje vseh ljudi brez razlike.«

26. »Iz vsega tega se jasno vidi, da moramo povsem zavreči oni nauk socializma, naj se lastnina spremeni v skupno imetje, ker škoduje celo tistim, katerim naj bi pomagal; on nasprotuje naravnim pravicam posameznikov in spravlja v nered dolžnosti države in splošni mir. Ko iščemo olajšanje za ljudstvo, naj velja torej in predvsem moramo smatrati to kot temelj: da je treba neokrnjeno ohraniti zasebno lastnino. Ko je le-ta ugotovljena, bomo obrazložili, kje najti iskano sredstvo, ki naj bi pomagalo.«

Papež Leon XIII. pravilno trdi, ako bi prenehala zasebna lastnina, da bi bila prosta pot do medsebojne zavisti, sovraštva in nesloge. Sicer doživljamo dan za dnem v vsakdanjem življenju prepire glede mojega in tvojega, vendar si pa ne moremo niti predstavljati, kakšni prepiri bi še-le bili, ako bi zasebne lastnine sploh ne bile, ampak bi vsi imeli enako pravico do vseh zunanjih dobrin. Govoriti o enakopravnosti ljudi je lahko. Enakopravnost vseh ljudi bi bila mogoča le takrat, če bi bili vsi ljudje med seboj enaki po duševnih in telesnih zmožnostih, enaki po zdravju, nadarjenosti, pridnosti, izobrazbi, skušnjaji, starosti in zlasti, če bi imeli vsi ljudje enake potrebe. Ker pa te enakosti nikdar ni bilo, je ni in je nikdar ne bo, zato tudi enakopravnosti nikdar ne bo.

Kakor nas uči skušnja in zgodovina vseh časov, je navadno človek, ki ima zasebno last, pa naj bo še tako majhna, prijatelj reda in miru, in nasprotno. Kdor hoče v miru uživati svojo lastnino, mora tudi drugim pustiti enako pravico. Prepiri in tožbe zaradi lastnine pa ne pridejo zaradi zasebne lastnine, ampak iz pokvarjene človeške narave. Dolder ne bo mogoče spraviti s sveta sebičnega samoljubja, tako dolgo o skupni lasti ni vredno govoriti. Skupna lastnina se je obdržala v prvih krščanskih občinah in tudi v teh samo tako dolgo, dokler je v njih vladal komunizem ljubezni, ki se ohranja še danes v katoliških redovih.

Nesmisel skupne lasti se kaže tudi v tem, ker bi se nujno posušili viri blagostanja, ker bi nedostajalo spodbude za nadarjenost in spretnost posameznikov. Vsakdo ve, da je le zasebna last tisti splošni in trajni nagib za človeško delo. Zemlja daje človeku potrebno za življenje le, ako jo obdela. Človek pa bolj nagiba k lenobi kakor k pridnosti; ozir na lastno potrebo pa lenobo premaga. Če vé, da bo sad dela njemu samemu pripadel, dela z veseljem in pridno.

Ako omenimo, da vsa dela v človeški družbi niso enaka, ampak jih je nekaj zoprnih in zelo neprijetnih, ki pa vendar morajo biti storjena, je gotovo, da bi vrhovna oblast morala odrediti gotove ljudi, ki bi izvršili tudi ta dela. Če je že pri svobodni volitvi stanu veliko izgrešenih poklicev, koliko bi jih bilo šele tedaj, ko bi bila gotova dela »komandirana«. Nastalo bi neznošno suženjstvo in dalo povod neštetim pritožbam in preprirom, posebno od strani onih, ki bi jim pripadli težavnejši in nižji poklici. Potrebna je torej neka sila, ki človeka nagiba, da opravlja in izvršuje tudi težka in zoprna dela, potrebna je neka sila, ki človeka brez vsake zunanje sile vleče k

primernemu poklicu in sicer na tak način, da so vsi poklici, ki so družbi potrebni, tudi primerno zasedeni. Ta sila pa mora biti le potreba, kateri mora biti zadoščeno, in le upanje na uspeh, katero oboje nujno predpostavlja zasebna lastnina.

Ne torej skupna last, ampak zasebna lastnina, izvedena do skrajnih potankosti, ki bi vsakemu, ki dela, zagotovila tudi vse pogoje za pošteno in človeka dostojno preživljanje. To je nauk Leona XIII v delavski okrožnici o lastnini. x.

Zahvala Stvarniku

Ako bi se mrzla skala mogla zavedati, da biva krepka in močna, ali se mar ne bi zahvalila Bogu, svojemu Stvarniku?! In če bi se ptica, ki po zraku plove, mogla zavedati svojega bistva in bitka, ali se mar ne bi zahvaljevala Bogu, Stvarniku vseh živih bitij?! — In jaz naj bi ne bil hvaležen?!

O Gospod, naš Stvarnik, v svojem imenu se Ti želim zahvaliti za to dobro, da sem človek! In v imenu vseh stvari Te hočem moliti in povelečevati!

*

DRUŽBA SV. MOHORJA je letos izjemoma podaljšala rok za naročanje knjig za prihodnje leto do 15. maja (do binkošti).

Umor v Ihanu

V nedeljo, dne 24. aprila je izvršil Dimc Ignacij, 23 letni delavec iz Depale vasi (»Jernejev«), v Ihanu (na cesti od Rode-tove gostilne proti Domžalam) strašen zločin. Umoril je 25 letnega Antona Dragarja iz sosedne vasi Prelog. Dragar je peljal poleg sebe kolo. Z njim je bil tudi njegov sosed Lenček. Na omenjenem mestu ju dohitijo Ignacij Dimc z bratom in svakom. Dragar in Lenček sta jih pozdravila z »Dobro dan« in sta Dimca odgovorila »Bog daj«, toda takoj pristavila »Marš!«, nakar sta skočila s koles ter najprej hotela napasti Lenčka, ki se je pa umaknil, nato je pa Ignacij Dimc dvakrat zabodel z dolgim nožem Dragarja — enkrat v roko, enkrat pa skozi zgornji del roke v prsi. Dragar je padel, toda ko sta Dimca s kolesi zginila, je vstal in se hotel peljati, čez nekaj sekund se je pa zvrnil ter silno krvavel. Odnegli so ga domov (bil je le še 100 m od doma), kjer je pa čez nekaj minut izdihnil. Domžalski orožniki so že oba Dimca izročili sodišču na Brdu.

Umorjeni Dragar je bil tisto nedeljo zjutraj še pri sv. obhajilu in popoldne pri sklepnih procesiji za sv. misijon in ni bil v nikakem sporu z morilcem. Dimca sta se malo prej z nekom drugim sprla zaradi kolese, toda tam so jima ubranili grozno dejanje. Vsa okolica se zgraža nad nečloveškim morilcem in sočuvstvuje za nesrečnim Dragarjem.

Strašen zločin naj bo vsem, zlasti staršem, opomin, naj ne zanemarjajo krščanske vzgoje svojih otrok. S tem nikakor nečemo koga skrivnega delati za umor, saj so pri Dimčevih brez matere.

Zadnje telefonske vesti

ZLATO POLJE, 17. aprila. (Tel. Našemu listu.) Gorsko društvo fantov-pretepačev zboruje redno vsako nedeljo popoldne po večernicah pred cerkvijo.

KUPUJTE

KUHINJSKO
POSODO.

PORCELAN
STELLENINO

VSE
GOSPODINJSKE in
GOSPODARSKE
POTREBŠČINE

ŽELEZJE
IN PRVOVRSTNE
ČEŠKE PLOŠČICE
ZA ŠTEDILNIKE

KOMPLETNE
KOPALNICE
IN STRANIŠČA

ORODJE ZA VSE
GOSPODARSKE
IN INDUSTRIJSKE
PANOGE

OKOVJE ZA
STAVBE IN
POHIŠTVO

PLOČEVINO
VSO ŽELEZNINO
NOSILKE
CEMENT

LE PRI

B. ŽILIČ

Ljubljana Dunajska c.11
(poleg „Figovca“)

NA DROBNO!
NA DEBELO!
ZAHTEVAJTE
PONUDBE!

OTROŠKI KOTIČEK

PIŠE STRICEK MATICEK

Misijonska majniška pesem

Veseli ptički so zapeli v logu,
zagostoleli ljubko v slavo Bogu.
Zasinil je pomladni sončni žar,
spet šmarnice krasijo Tvoj oltar,
premila majniška Kraljica!

Ozri se, Mati, v otroke svoje zbrane,
v poljane žive, s cvetjem posejane;
nad njo se spenja višnjevo nebo,
iž nje molitve, vzdihli k Tebi vro:
Usliši mile prošnje, Mati!

Čuj: vsepovsodi spomladansko petje!
Glej: vsepovsodi pomladansko cvetje!
Narava vsa dehti, slavi Boga,
poganski človek pa ga ne pozna...
O pošlji Luč mu, Morska zvezda!

Mladina naša rože trga vneta
in Tebi, Mati, kite, vence spleta.
Pogančkom cvetke prav tako cveto,
a kaj bi ž njimi, ubožci ne vedo.
O daj, da kmalu te spoznajo!

V poganskih srcih še pomlad ni
vzklila;
še dalje zimska noč jih bode krila.
Da vziđe v srcih vseh pomladni dan,
da vzljubi Te kristjan in vsak pogan,
izprosi, majniška Kraljica!

Otroški majnik

Prvi mesec za Marijine otroke ni januar, ampak mesec majnik. Majnik je zopet prišel! Kliče vas, vabi vas, da se zbirate pred šmarničnim oltarjem. »Spet kliče vas venčani maj, k Mariji v nadzemeljski raj!« Vzpodbuja vas in vabi, da dvigate svoje misli in svoja srca k najlepši roži, k Devici Mariji. Tega vabila, dobri otroci, ne boste odklonili. Hodili boste radi k šmarnicam in poslušali ter sledili njihovim naukom, da boste postali dobri in pridni

Marijini dečki in deklice. Marija bo s svojimi materinskimi ljubeznivimi očmi gledala na svoje male častilce in vas bo naredila vse pridne, pobožne in dobre. — Vsak dober Marijin otrok bo poklonil svoji ljubi nebeški Materi v mescu majniku vsak dan kako rožico, duhovno rožico premagovanja, zatajevanja in malih žrtvic: da se bo še ta mesec pridno učil, da bo rad ubogal, da ne bo nagajal, da ne bo poreden, da bo hodil ta mesec tudi ob delavnikih k sv. maši in sv. obhajilu — in to vse iz ljubezni do Marije, majniške Kraljice. Kako bo to Mariji všeč! Kako vas bo potem še bolj rada imela! — Striček bo pri šmarnicah za svoje male nečake in nečakinje vsak dan molil. Upa pa, da tudi vi ne boste pred Marijinim oltarjem na svojega strička pozabili! Ali mu boste kaj pisali o vaših šmarnicah?

Pripravljajte pot Gospodu!

Skupaj sta se igrala zunaj na travniku Jezušček, sin Marijin in Janezek, otrok Elizabete, poznejši Janez Krstnik, predhodnik Gospodov. Jezušček je med igro naenkrat zaklical:

»Glej, Janezek, kako lepe bele rože cveto tam v daljavi! Pojdi z menoj in natrgajva si jih nekoliko.«

»Pojdiva!« je rekel Janezek in peljal Jezuščka za roko.

Komaj sta pa hodila nekoliko, ko zapazita, da zapira nadaljnjo pot bodeče grmovje in trnje. Janezek je opozoril:

»Pazi Jezušček! Ne bo dobro po tej poti dalje iti. Tvoje nožice so nežne; ranil bi se.«

»Nič ne de, četudi se malo zbudem za lepo belo rožo, ki bi jo rad prinesel moji ljubi mamici.«

»Potem pa poslušaj, Jezušček«, pravi Janezek. »Vsedi se tukaj in čakaj mirno do tedaj, ko pridem jaz nazaj po tebe. Jaz ti bom pripravil pot, da prideš do belih rožič.«

Pri nakupu blaga za obleke

se Vam izplača vožnja v Ljubljano,

ako pri tvrdki R. Miklauc nakupite blaga za Vas in za Vašo družino, kjer imate veliko izbiro modnih kamgarnov in sukna za moške, finega svilenega, volnenega in perilnega blaga za ženske obleke in plašče ter blaga za osebno in posteljno perilo po priznani nizkih cenah.

R. MIKLAUC

»PRI ŠKOFU«

LJUBLJANA

Lingarjeva ulica 3

Pred škofijo

Tvrdba obstoja že preko 60 let.

Ježušček je ubogal, ker je vedel, da je treba starejše ubogati, kadar kaj rečejo. Ni nasprotoval starejšemu Janezku, ampak mirno in poslušno se je vsedel in čakal.

Janezek je pa šel in začel pripravljati pot za Ježuščka. Izruval je trnje, potrgal je koprive, odstranil je gosto grmičevje in napravil ozko pot. Pri tem si je svoje roke in noge jako opraskal in ranil do krvavega. Pa ni nič maral za to. Za Ježuščka je z veseljem vse storil, samo da bo pot narejena in bo Ježušček mogel priti do belih rož, da si jih natrga ter jih ponese svoji mami Mariji.

Ko se je Janezek vračal po narejeni poti nazaj, je z začudenjem opazil, da cveto ob vsej poti lepo rdeče rožice. Iz vsake krvave kapljice, ki je pritekla iz njegove nožice, ko je delal pot za Jezusa, je zrastle lepa rdeča mala rožica. Ves vesel je pritekkel k Jezusu ni mu zaklical:

»Ježušček, sedaj pa že lahko prideš! Koprive več ne žgo, osati več ne peko, trnje več ne bode! Prav mehka je sedaj pot za tvoje nožice in čudovito lepe rože cveto ob poti. Tudi od teh jih bova natrgala, da jih prineseš svoji mami.«

Ježušček se je razveselil. Prijel je Janezka za roko in je rekel:

»Zahvalim se ti, Janezek. Ti si lepo pripravil mojo pot, in jaz bom še veliko lepše dokončal tvojo pot.«

Janezek je začuden gledal in ni razumel, kaj je Ježušček govoril. Globoko se je zamislil, ko je vodil Ježuščka za roko in ga pripeljal po rdeči poti do belih rož.

Veliko let pozneje je Janez Krstnik v puščavi pridigoval zbranim judovskim množicam in pripravljati pot Gospodu. Kar je storil v mladostnih letih, to je delal sedaj še, ko je dorastel. Kakor je v mladih letih Jezusu napravil pot do belih rožic,

tako mu je sedaj pripravljati pot do dragih mu duš.

Otroci, kaj se učite iz tega? Kdor v mladosti pomaga Jezusu pripravljati pot, da lahko pride do duš malih pogančkov, ta bo takrat, ko doraste, vreden, od Jezusa prejeti milost postati apostol Gospodov. Vi sedaj lahko kot mali misijonarji in male misijonarke pripravljate Jezusu pot v poganska srca. Morda si bo Jezus za plačilo koga izbral, da bo postal misijonar.

Hišica za Jezusa

Tam iz dalje, iz temne poganske dalje vas prosijo bratci: »Pošijite nam luči, oj, luči krščanske!« Tam v daljni Afriki so zamorčki, ki bi radi k Jezusu. Tam na Madagaskarju med zamorci deluje tudi slovenski misijonski brat Jožef Obreza. Mizar je. Cerkve dela, šolske klopi teše, oltarje napravi in pa hišice za Jezusa — tabernaklje za Jezusovo bivanje med zamorčki. Pisal je stričku pismo. Pravi v pismu: »Pred kratkim sem izgotovil šest tabernakljev. Pa pride misijonar iz bližnje misijonske postaje in vzame kar tri za nove cerkvice. Ali se dobi tam pri vas kak velikodušen misijonski dobrotnik, da bi plačal en tabernakelj? Stane okoli 100 frankov, to je približno 250 Din. Njegovo ime bom urezal in zapisal v notranjščino tabernaklja, da bo ljubi Jezus vedno imel njegovo ime pred seboj in bo gledal na ime dobrotnika, ki mu je kupil in daroval tako lepo hišico.« — Otroci, kaj pravite? Ali bomo kupili Ježuščku eno hišico? Samo 250 Din stane! Bo pa striček zbirko za nekaj časa napeljal v ta namen. Zbirali bomo dinarčke in kupili Jezusu hišico — tabernakelj. Misijonski brat Obreza bo pa notri zapisal po slovensko: »Ta tabernakelj so Jezusu kupili slovenski stričkovi nečaki in nečakinje!« Kako bo to Jezusu všeč! Če pa je kateri sam tako bogat ali pa ima tako bogate starše, naj jih pa prosijo, da kupijo Jezusu med zamorčki hišico. Posebno tisti, ki boste tako srečni, da boste šli ta mesec prvič k sv. obhajilu, prosite starše, da vam v spomin prvega sv. obhajila dajo darilce za Jezusovo hišico. Pa tudi vsi drugi. Striček bo prihodnjič objavil, koliko ste nabrali za Jezusovo hišico.

UGANKARJI. Zadnjo uganko je rešilo 83 otrok. Rešitev se glasi: Veselo alelujo! Izžrebani so bili Joško Šarc, Vrba; Jožica Jeraj, Turnše; Zarnik Stanko, Komenda; Resman Minka, Lichtenthurn; Peter Naglič, Šmarca. — Za rešitev današnj ugank so razpisane tri nagrade: podobice.

UGANKA

Šmarca, Višarje, Kamnik, Cerklje. Od vsakega imena vzamete dve zaporedni črki. Kaj dobite?

AVTO RODE PEREGRIN KAMNIK

Moji avtobusi vozijo točno, hitro, varno. Prijazna postrežba. Upoštevam vse upravičene želje potnikov. — Večje tovore vozim za zmerno ceno s posebnim tovornim avtom. — Na razpolago imam osebne avte za vožnje na vse strani.

Vransko-Kamnik-Ljubljana

Vransko	5.45		
Motnik	6.—		
Kamnik	7.45	12.30	20.—
Domžale	8.10	12.55	20.25
Ljubljana	8.40	13.25	20.55

Ljubljana-Kamnik-Vransko-Celje

Ljubljana	11.30	17.30	23.45
Domžale	12.—	18.—	0.15
Kamnik	12.25	18.25	0.40
Motnik	14.—		
Vransko	14.15		
Celje	15.30		

Drobno tiskani red velja le za nedelje in praznike.

Ugodna prilika za varčevanje!

**HRANILNICA IN
POSOJILNICA
V KAMNIKU**
REG. ZADRUGA Z NEOM. ZAVEZO
v svoji lastni hiši: Šutna, štev. 22.
(blizu postaje).

Sprejema hranilne vloge na knjižice in tekoči račun ter jih obrestuje najugodnejše. Za mlade vlagatelje ima na razpolago domače hranilnike (šparovčke). Vse davke plačuje posojilnica sama. Daje posojila na vknjižbo, na poroštvo in tekoči račun pod ugodnimi pogoji. Uradne ure: od 8 do 12 dopoldne in od 2 do 4 popoldne.